LIITE 3

Asukaskyselyn tulokset

Kuljetusjärjestelmäselvitys: Hailuoto, Ii, Kempele, Lumijoki ja Oulu

Oulun seudullinen jätehuoltoviranomainen
Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, Oulun kaupunki

11.11.2026

YHDYSKUNTA- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

OULU

Asukaskyselyn tulokset ... 1
1. Kyselyn toteutus ... 2
2.Taustatiedot ... 3
3.Jäteastiat ja tyhjennysvälit ... 5
3.1. Jäteastiat ... 5
3.2. Tyhjennysvälit ... 7
4.Sekajätteen kuljetus ... 8
4.1. Kuljetusyrityksen valinta ... 8
4.2. Kuljetusyrityksen kilpailuttaminen ... 8
4.3. Sopimuksen valintakriteerit ... 10
4.4. Tarjouspyynnöt ja saadut tarjoukset ... 10
5.Kustannukset ja kokemukset ... 12
5.1. Sekajätteen kuljetuksen hinta ja hintatason kohtuullisuus ... 12
5.2. Tyhjennysten toimivuus ... 13
5.3. Tyhjennyksiin liittyvät ongelmat ... 14
5.4. Jätehuollon hoitaminen kokonaisuutena ... 15
5.5. Jätehuollon hoitamista vaikeuttavat tekijät ... 16
6.Jätehuollon kehittäminen ... 17
6.1. Tärkeät ominaisuudet jätehuoltopalveluissa ... 17
6.2. Kehittämistarpeet ... 18
7.Muut kommentit ... 20
8.Kyselylomake ... 23

1. Kyselyn toteutus

Osana sekajätteen kuljetusjärjestelmäselvitystä toteutettiin kysely asukkaille. Kyselyn kohderyhmänä olivat Hailuodon, Iin, Kempeleen, Lumijoen ja Oulun asukkaat.

Kyselyn tavoitteena oli kerätä asukkaiden kokemuksia jätehuollosta ja mielipiteitä siitä, miten jätehuoltoa tulisi kehittää. Kyselyn avulla saatiin tietoa asukkaisiin kohdistuvista vaikutuksista jätelain 37 §:n mukaisen kuljetusjärjestelmän arvioinnin tueksi.

Kyselyyn saatiin yhteensä 736 vastausta. Ennen analysointia aineisto tarkistettiin, minkä jälkeen analysoitiin **687 vastausta**. Aineistosta poistettiin vastaukset, joista puuttui pakollisiksi merkittyjä taustatietoja, ilmoitettu postinumero sijaitsi tarkastelualueen ulkopuolella tai postinumeroaluetta ei voitu luotettavasti tunnistaa. Lisäksi aineistosta poistettiin yksi virheellisesti asukaskyselyn aineistoon sisältynyt taloyhtiökyselyn vastaus.

Kyselyyn vastattiin nimettömästi. Kyselytyökalussa ei ollut mahdollista rajoittaa vastausmäärää vastaajaa kohden.

Kaikki vastaajat eivät vastanneet jokaiseen kysymykseen, minkä vuoksi vastaajien määrä vaihtelee kysymyksittäin. Jokaisen kysymyksen yhteydessä on ilmoitettu kyseiseen kysymykseen vastanneiden määrä.

Kaikkia kysymyksiä ei esitetty kaikille vastaajille. Kysymysten näkyminen riippui esimerkiksi asumismuodosta ja siitä, kuka vastaa jätehuollon järjestämisestä. Raportoinnissa on ilmoitettu, jos kysymyksen vastaajajoukko oli rajattu.

Kysely oli avoinna 6.–20.5.2026. Kysely toteutettiin sähköisenä kyselynä Zef-kyselytyökalussa. Kyselylomake on tämän asiakirjan lopussa. Kysely julkaistiin Oulun kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi muut kunnat jakoivat kyselyä omissa viestintäkanavissaan. Kyselystä julkaistiin myös mediatiedote.

2. Taustatiedot

Tässä osiossa tarkastellaan kyselyyn vastanneiden asukkaiden taustatietoja. Niiden avulla voidaan arvioida, kuinka kattavasti kysely tavoitti eri alueilla ja erilaisissa asumismuodoissa asuvia asukkaita. Taustatiedot tukevat kyselyn muiden tulosten tulkintaa asumismuodon, jätehuollon järjestäjän ja sijainnin näkökulmasta.

Tämän osion kysymykset olivat kyselyn ainoat pakolliset kysymykset.

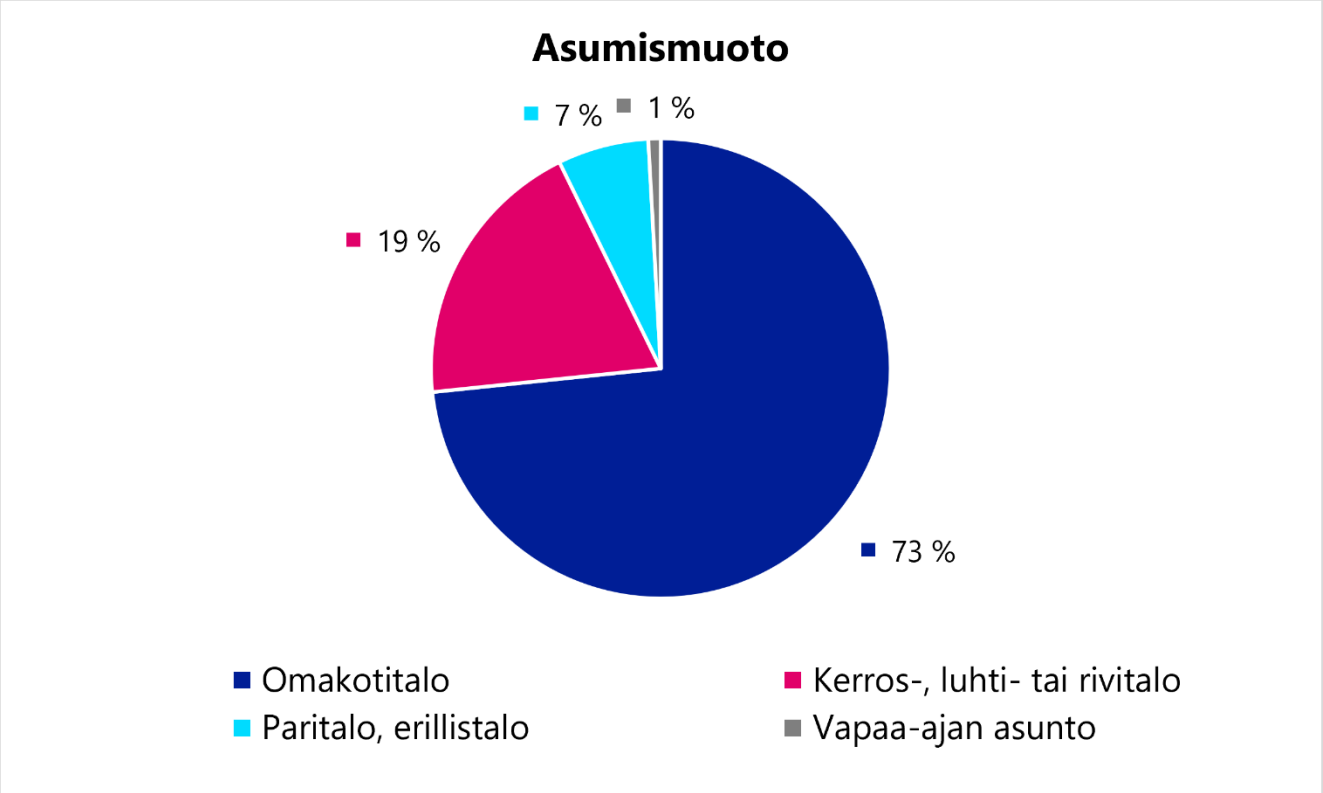

Kuva 1. Vastaajien asumismuodot (687 vastausta).

Valtaosa kyselyyn vastanneista asui omakotitalossa (504 vastaajaa, 73 %) (kuva 1). Kerros-, luhti- tai rivitalossa asui 133 vastaajaa (19 %) ja paritalossa tai erillistalossa 44 vastaajaa (6 %). Vapaa-ajan asuntoa koskevia vastauksia saatiin kuusi (1 %).

Valtaosassa vastauksista jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastasi asukas itse (kuva 2). Näin ilmoitti 537 vastaajaa (78 %). Taloyhtiön tai isännöitsijän ilmoitti jätteenkuljetuksen järjestäjäksi 150 vastaajaa (22 %).

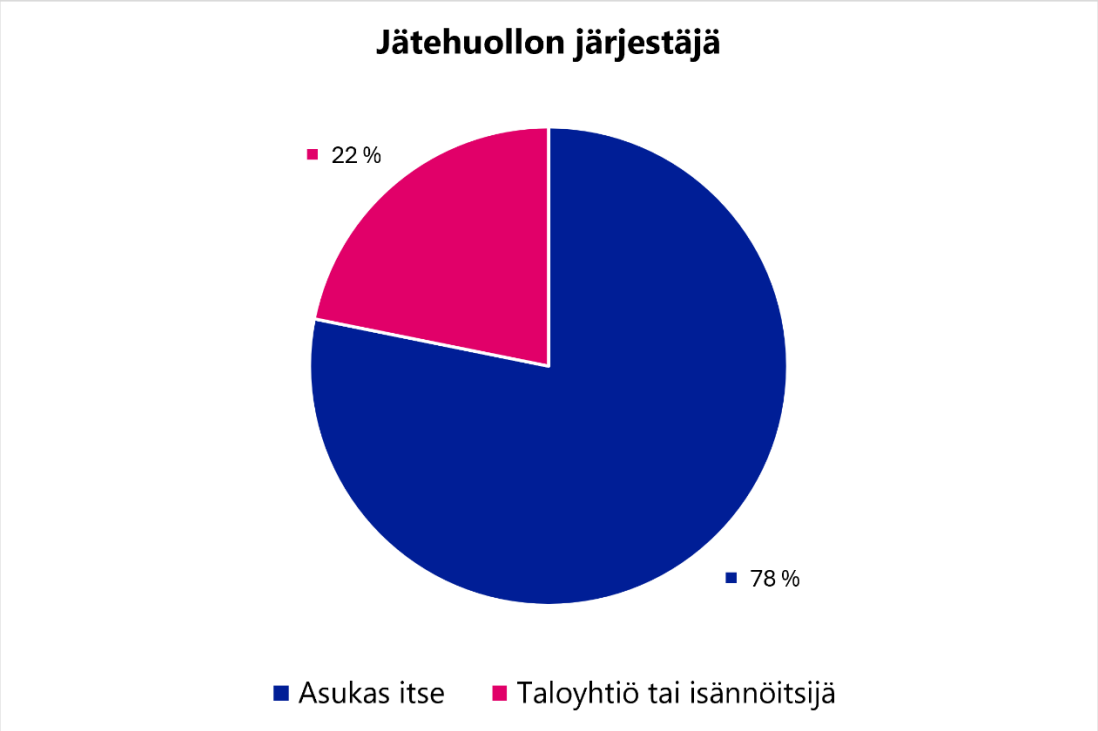

Kuva 2. Jätehuollon järjestämisestä vastaava taho (687 vastausta).

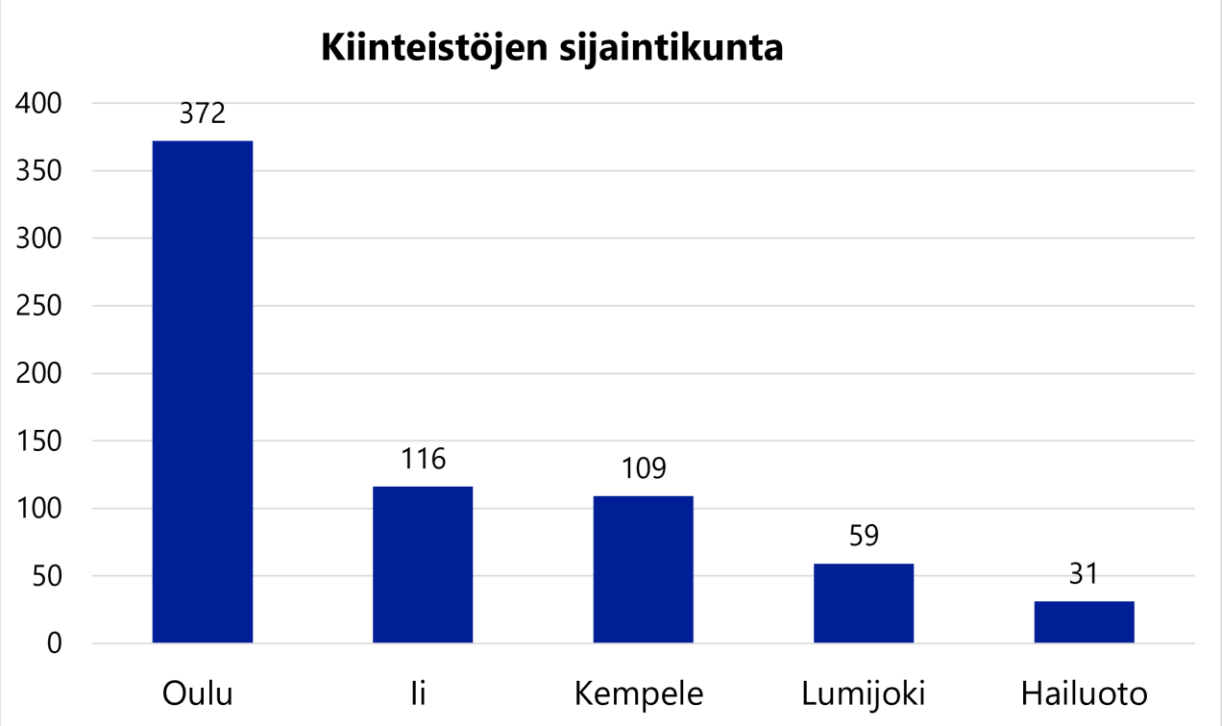

Kuva 3. Kiinteistöjen sijaintikunta (687 vastausta).

Kyselyyn saatiin vastauksia kaikista kohderyhmänä olleista kunnista (kuva 3). Suurin osa vastauksista koski Oulussa sijaitsevia kiinteistöjä. Oulusta saatiin 372 vastausta (54 %), Iistä 116 vastausta (17 %) ja Kempeleestä 109 vastausta (16 %). Lumijoella sijaitsevia kiinteistöjä koski 59 vastausta (9 %) ja Hailuodossa sijaitsevia kiinteistöjä 31 vastausta (5 %). Vastauksia saatiin useilta eri

postinumeroalueilta. Yksittäisten alueiden vastausmäärät jäivät melko pieniksi, eikä aineisto painottunut voimakkaasti yksittäiselle postinumeroalueelle.

Tulosten perusteella kyselyyn vastanneet olivat pääasiassa omakotitaloissa asuvia asukkaita. Kerros-, luhti- ja rivitaloissa asuvien vastaajien osuus oli noin viidennes vastaajista. Valtaosa vastaajista vastasi itse asukkaana jätteenkuljetuksen järjestämisestä. Vastaajia saatiin kaikista tarkasteltavista kunnista, mutta vastaajajoukko painottui Ouluun. Tulokset kuvaavat siten erityisesti omakotitaloissa asuvien ja omasta jätehuollostaan vastaavien asukkaiden kokemuksia.

3. Jäteastiat ja tyhjennysvälit

Tässä osiossa tarkastellaan kyselyyn vastanneilla kiinteistöillä käytössä olevia jäteastioita, niiden tyhjennysvälejä ja yhteisten jäteastioiden käyttöä. Tarkastelu tukee jätelain 37 §:n mukaisen kuljetusjärjestelmän arviointia jätehuollon yleisen toimivuuden näkökulmasta.

3.1. Jäteastiat

Kyselyssä selvitettiin, mitä jäteastioita vastaajilla oli käytössä kiinteistöllä tai taloyhtiössä (kuva 4).

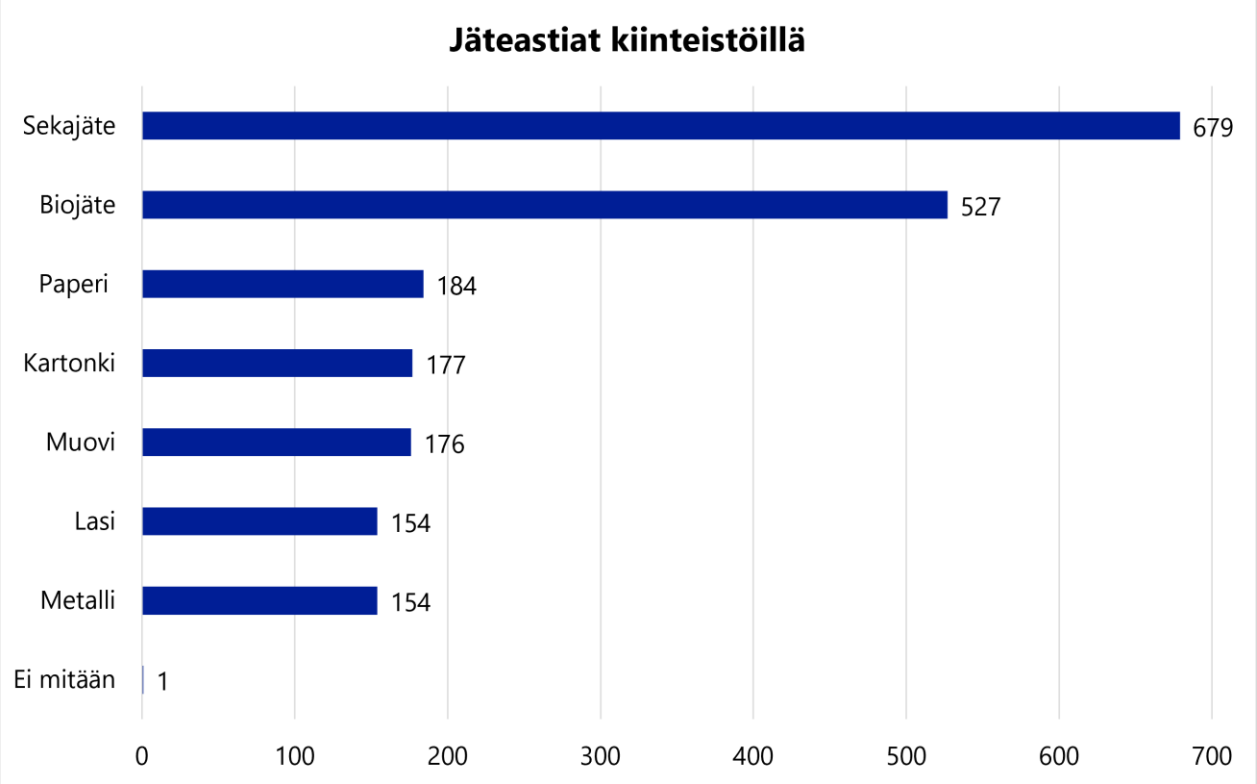

Kuva 4. Kiinteistöillä käytössä olevat jäteastiat (683 vastausta, vastaajan oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja).

Lähes kaikilla kysymykseen vastanneilla oli käytössään sekajäteastia. Näin vastasi 679 vastaajaa (99 %). Biojätteen erilliskeräys tai kompostointi oli käytössä 527 vastaajalla (77 %).

Paperiastia oli käytössä 184 vastaajalla (27 %). Kartonkipakkausten jäteastia oli käytössä 177 vastaajalla (26 %). Muovipakkausten jäteastia oli käytössä 176 vastaajalla (26 %). Lasi- ja metallipakkausten jäteastiat olivat käytössä molemmat 154 vastaajalla (22 %).

Suurin osa paperi- ja pakkausjätteiden (kartonki, muovi, lasi ja metalli) jäteastioista oli kiinteistöillä, joiden jätehuollon järjestää taloyhtiö tai isännöitsijä. Tätä voi selittää se, että vähintään neljän asuinhuoneiston taloyhtiöitä koskevat muita kiinteistöjä laajemmat erilliskeräysvelvoitteet.

Yksi vastaajaa ilmoitti, ettei kiinteistöllä ollut käytössä mitään kysymyksessä mainituista jäteastioista. Kyseessä oli vapaa-ajanasunto.

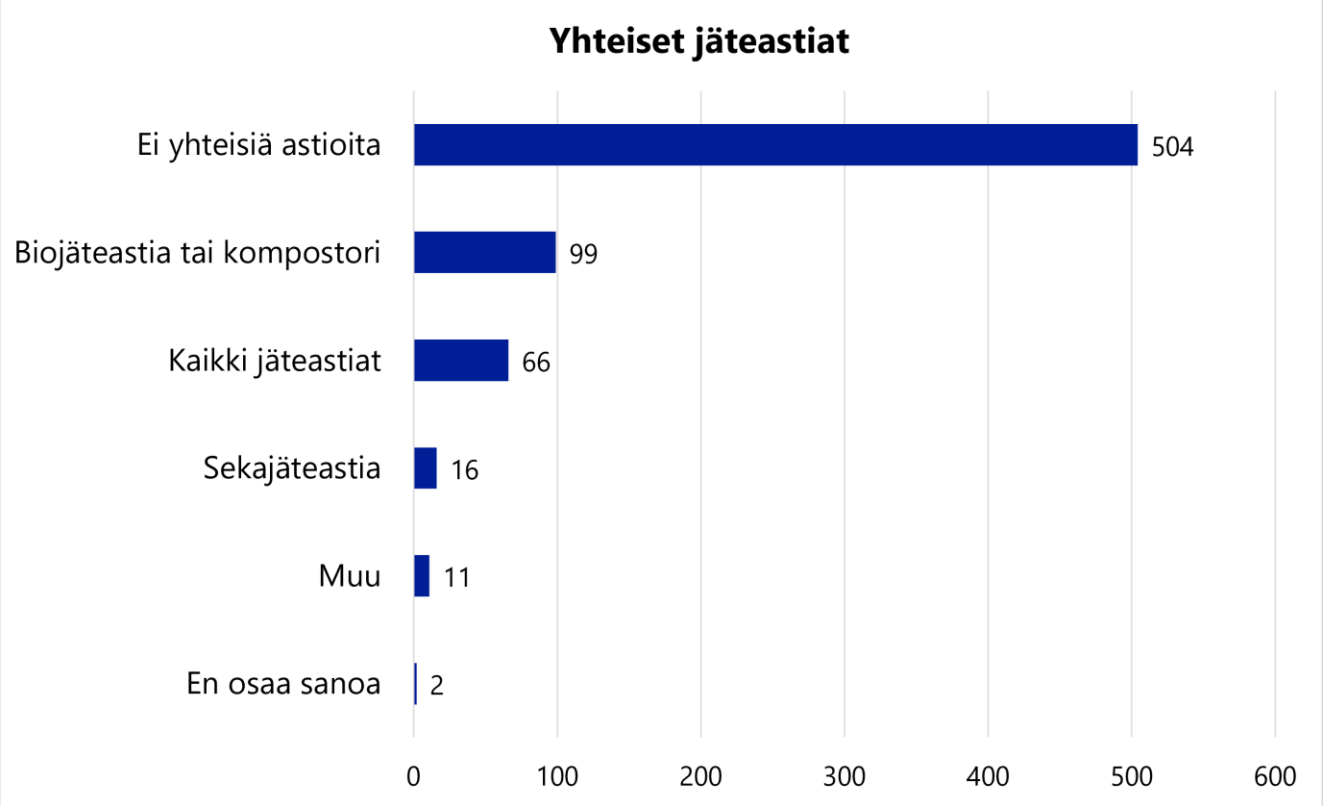

Kuva 5. Yhteisten jäteastioiden käyttö kiinteistöillä (679 vastausta, vastaajan oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja).

Kyselyssä selvitettiin, käyttävätkö vastaajat yhteisiä jäteastioita naapurin tai naapuritaloyhtiön kanssa (kuva 5). Valtaosa vastaajista ilmoitti, että käytössä ei ole yhteisiä jäteastioita. Näin vastasi 504 vastaajaa (74 %). Yhteinen biojäteastia tai kompostori oli käytössä 99 vastaajalla (15 %). Kaikkien jäteastioiden yhteiskäytöstä ilmoitti 66 vastaajaa (10 %) ja yhteisestä sekajäteastiasta 16 vastaajaa (2 %).

Yksitoista vastaajaa (2 %) ilmoitti käyttävänsä muuta yhteistä jäteastiaa. Näissä vastauksissa mainittiin yhteinen muovi-, paperi- tai kartonkiastia. Kaksi vastaajaa ei osannut sanoa, onko käytössä yhteisiä jäteastioita.

Tulosten perusteella sekajäteastia oli käytössä lähes kaikilla vastaajilla ja biojätteen erilliskeräys tai kompostointi oli yleistä. Paperin ja pakkausjätteiden keräysastiat olivat harvinaisempia ja keskittyivät erityisesti taloyhtiöiden kiinteistöille. Valtaosa vastaajista ei käyttänyt yhteisiä jäteastioita naapurin tai naapuritaloyhtiön kanssa. Yhteisistä keräysratkaisuista yleisimpiä olivat biojäteastian tai kompostorin yhteiskäyttö sekä kaikkien jäteastioiden yhteiskäyttö.

3.2. Tyhjennysvälit

Kyselyssä selvitettiin sekajäteastian tyhjennysväliä. Kysymys esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat aiemmin ilmoittaneet järjestävänsä jätteenkuljetuksen itse ja joilla oli käytössään sekajäteastia. Kysymykseen saatiin 525 vastausta (kuva 6).

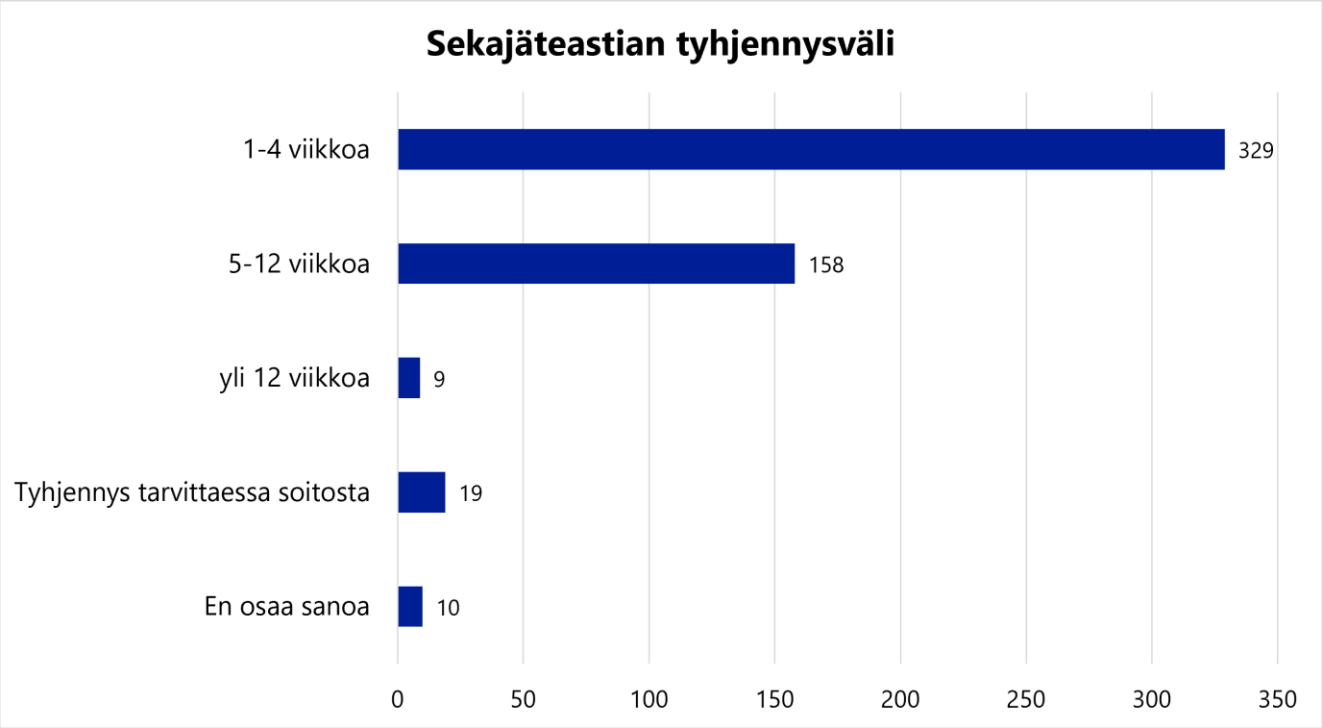

Kuva 6. Sekajäteastian tyhjennysväli vastaajien kotitalouksissa (525 vastausta).

Yleisin sekajäteastian tyhjennysväli oli 1–4 viikkoa. Näin vastasi 329 vastaajaa (63 %). Tyhjennysvälin 5–12 viikkoa ilmoitti 158 vastaajaa (30 %).

Tyhjennys tarvittaessa soitosta oli käytössä 19 vastaajalla (4 %). Yli 12 viikon tyhjennysväli oli käytössä yhdeksällä vastaajalla (2 %). Kymmenen vastaajaa (2 %) ei osannut sanoa sekajäteastian tyhjennysväliä. Niiltä vastaajilta, joilla sekajäteastian tyhjennysväli oli yli 12 viikkoa, kysyttiin, olivatko he hakeneet poikkeamista jätehuoltomääräysten mukaiseen tyhjennysväliin. Kuusi vastaajaa ilmoitti hakeneensa jätehuoltoviranomaiselta poikkeamista tyhjennysvälin pidentämiseksi. Viisi vastaajaa ilmoitti sopineensa tyhjennysvälistä suoraan jätteenkuljetusyrityksen kanssa.

Tulosten perusteella yleisin sekajäteastian tyhjennysväli oli 1–4 viikkoa. Pitkiä, yli 12 viikon, tyhjennysvälejä oli käytössä vain harvoilla vastaajilla. Osalla vastaajista yli 12 viikon tyhjennysväli perustui jätehuoltoviranomaisen myöntämään poikkeamiseen, mutta osa vastaajista ilmoitti sopineensa tyhjennysvälistä suoraan jätteenkuljetusyrityksen kanssa.

4. Sekajätteen kuljetus

Tässä osiossa tarkastellaan asukkaiden kokemuksia kuljetusyritysten valinnasta ja palveluiden kilpailuttamisesta. Tarkastelu tukee jätelain 37 §:n mukaisen kuljetusjärjestelmän arviointia palveluiden kattavuuden, luotettavuuden sekä kohtuullisuuden ja syrjimättömyyden näkökulmasta.

Tämän osion kysymykset esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat aiemmin ilmoittaneet järjestävänsä jätteenkuljetuksen itse ja joilla oli käytössään sekajäteastia.

4.1. Kuljetusyrityksen valinta

Kyselyssä selvitettiin, miten vastaajat valitsivat nykyisen sekajätteen kuljetusyrityksen. Kysymykseen saatiin 530 vastausta.

Yleisin valintatapa oli aiemmin tunnetun yrityksen valitseminen. Näin vastasi 181 vastaajaa (34 %). Toiseksi yleisin vaihtoehto oli eri yritysten vertailu, jonka ilmoitti 149 vastaajaa (28 %).

Vaihtoehdon, jonka mukaan alueella toimi vain yksi yritys eikä muita vaihtoehtoja ollut saatavilla, valitsi 70 vastaajaa (13 %). Nämä vastaukset painottuivat erityisesti Hailuodon, Lumijoen ja Iin alueille.

Edellisen asukkaan käyttämän yrityksen oli valinnut 38 vastaajaa (7 %). 36 vastaajaa (7 %) oli valinnut yrityksen suosituksen perusteella. Naapurin käyttämän yrityksen oli valinnut 19 vastaajaa (4 %) ja mainonnan tai markkinoinnin perusteella valinnan oli tehnyt kolme vastaajaa (1 %).

Muun valintaperusteen ilmoitti 34 vastaajaa (6 %). Avoimissa vastauksissa korostuivat erityisesti paikallisten yritysten suosiminen, aiemmat myönteiset kokemukset yrityksen palveluista sekä palvelun toimivuus ja luotettavuus. Useissa vastauksissa nykyinen kuljetusyritys oli valittu myös siksi, että aiempi yritys oli lopettanut toimintansa, tai vastaaja oli ollut tyytymätön aiemman yrityksen palveluun. Yksittäisissä vastauksissa kuljetusyrityksen valintaan oli vaikuttanut yrityksen tarjoama monilokeroastiapalvelu. Lisäksi vastauksissa tuotiin esiin tilanteita, joissa sekajätteen kuljetuspalvelua ei ollut saatavilla, sen järjestämisessä oli ollut ongelmia tai vastaaja ei tiennyt, miten jätehuolto tulisi järjestää.

Tulosten perusteella yleisin tapa valita sekajätteen kuljetusyritys oli aiemmin tunnetun yrityksen valitseminen tai eri yritysten vertailu. Kuljetusyrityksen valintaan vaikuttivat myös aiemmat kokemukset yrityksen palveluista ja paikallisen palveluntarjoajan suosiminen. Erityisesti Hailuodon, Lumijoen ja Iin alueella korostui kokemus siitä, että vaihtoehtoisia kuljetusyrityksiä ei ollut saatavilla.

4.2. Kuljetusyrityksen kilpailuttaminen

Kyselyssä selvitettiin, olivatko vastaajat kilpailuttaneet tai vaihtaneet sekajätteen kuljetusyritystä viimeisen viiden vuoden aikana. Kysymykseen saatiin 528 vastausta (kuva 7).

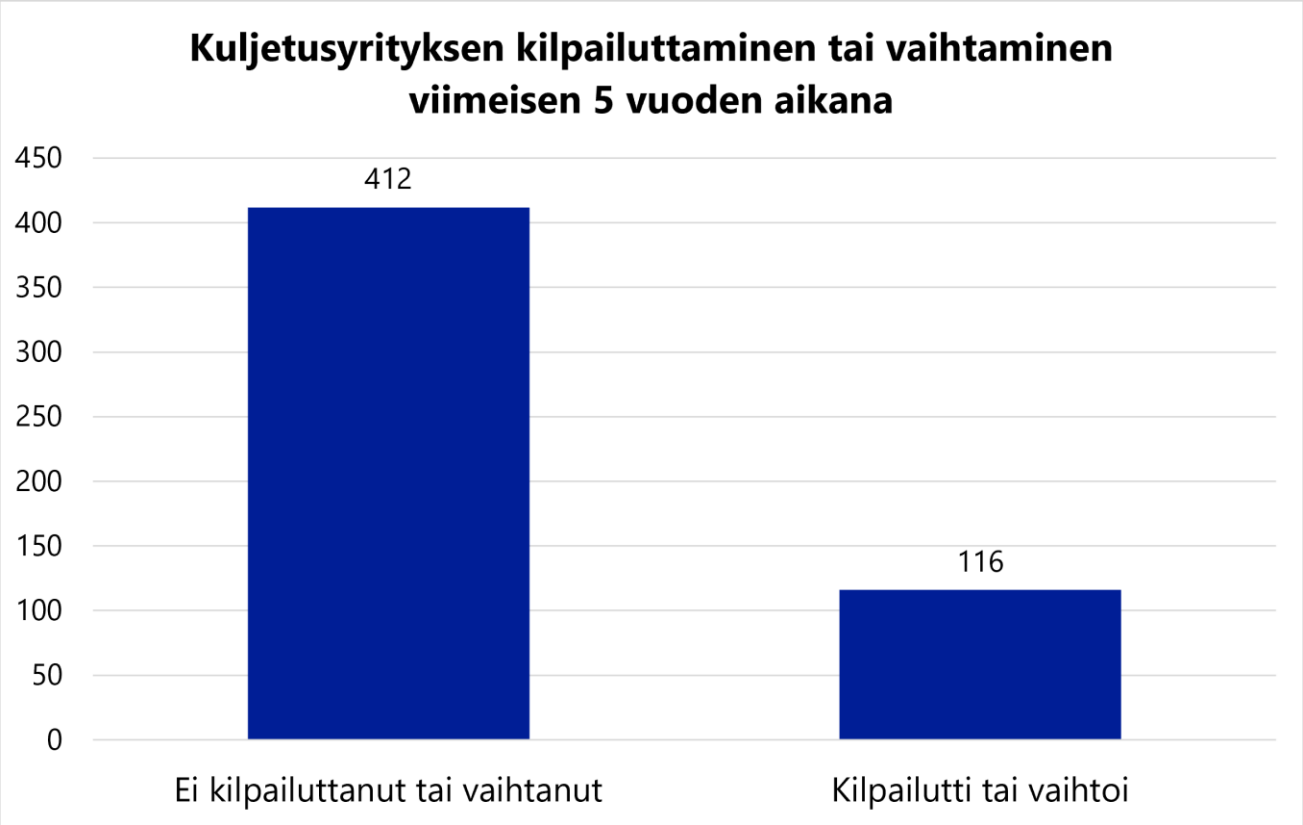

Kuva 7. Sekajätteen kuljetusyrityksen kilpailuttaminen tai vaihtaminen viimeisen viiden vuoden aikana (528 vastaajaa).

Valtaosa vastaajista, 412 vastaajaa (78 %), ilmoitti, että ei ollut kilpailuttanut tai vaihtanut sekajätteen kuljetusyritystä viimeisen viiden vuoden aikana. Kuljetusyrityksen oli kilpailuttanut tai vaihtanut 116 vastaajaa (22 %).

Yleisin syy kuljetusyrityksen vaihtamiseen tai kilpailuttamiseen oli hintatason tarkistaminen tai edullisemman hinnan tavoittelu. Näin vastasi 67 vastaajaa (58 % kilpailuttaneista/vaihtaneista). Muuton vuoksi kuljetusyritystä oli vaihtanut 28 vastaajaa (24 % kilpailuttaneista/vaihtaneista). Tyytymättömyyden aiempaan yritykseen ilmoitti syyksi 12 vastaajaa (10 % kilpailuttaneista/vaihtaneista) ja aiemman yrityksen palvelun päättymisen kolme vastaajaa (3 % kilpailuttaneista/vaihtaneista).
Muun syyn ilmoitti kuusi vastaajaa (5 % kilpailuttaneista/vaihtaneista). Avoimissa vastauksissa korostuivat palvelun laatu ja toimivan jätehuollon kokonaisratkaisun merkitys. Osa vastaajista piti palvelun laatua hintaa tärkeämpänä valintaperusteena. Yksittäisissä vastauksissa syinä mainittiin laskutuksen epäselvyys ja yrityksen tiedottamiseen liittyneet väärinkäsitykset.

Tulosten perusteella valtaosa vastaajista ei ollut kilpailuttanut tai vaihtanut sekajätteen kuljetusyritystä viimeisen viiden vuoden aikana. Noin viidennes vastaajista oli kuitenkin kilpailuttanut tai vaihtanut kuljetusyrityksen. Kuljetusyrityksen vaihtamisen tai kilpailuttamisen yleisin syy oli hintatason tarkistaminen tai edullisemman hinnan tavoittelu. Avoimissa vastauksissa korostuivat lisäksi palvelun laatu ja jätehuollon kokonaisratkaisu.

4.3. Sopimuksen valintakriteerit

Niiltä vastaajilta, jotka olivat kilpailuttaneet tai vaihtaneet sekajätteen kuljetusyritystä viimeisen viiden vuoden aikana, kysyttiin sopimuksen valintakriteereitä. Kysymykseen saatiin 116 vastausta. Vastaajan oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja.

Hinta oli yleisin kuljetusyrityksen valintakriteeri. Sen ilmoitti 91 vastaajaa (78 %). Sopivat tyhjennysvälit valitsi 56 vastaajaa (48 %) ja hyvän asiakaspalvelun 53 vastaajaa (46 %).

Hyvän maineen ilmoitti valintakriteeriksi 39 vastaajaa (34 %). Ympäristöystävällisyyden valitsi 23 vastaajaa (20 %) ja laadukkaan kaluston 18 vastaajaa (16 %). Tyhjennyksen lisäksi tarjotut oheispalvelut olivat valintakriteerinä 15 vastaajalla (13 %).

Muun valintakriteerin ilmoitti 13 vastaajaa (11 %). Avoimissa vastauksissa korostui paikallisen yrityksen valitseminen. Lisäksi vastauksissa nousivat esiin toimivan kokonaisratkaisun merkitys, tyhjennysten toteutuminen sovitun aikataulun mukaisesti ja monilokeroastian saatavuus. Yksittäisissä vastauksissa mainittiin myös halu käyttää samaa kuljetusyritystä naapurien kanssa, vaihtoehtoisten palveluntarjoajien puuttuminen ja yrityksen tiedottamiseen liittyneet väärinkäsitykset.

Tulosten perusteella hinta oli selvästi tärkein kuljetusyrityksen valintakriteeri. Myös sopivia tyhjennysvälejä, hyvää asiakaspalvelua ja yrityksen mainetta pidettiin tärkeinä yritystä valittaessa.

4.4. Tarjouspyynnöt ja saadut tarjoukset

Niiltä vastaajilta, jotka olivat kilpailuttaneet tai vaihtaneet sekajätteen kuljetusyritystä viimeisen viiden vuoden aikana, kysyttiin, kuinka monelta yritykseltä he pyysivät tarjousta ja kuinka monelta yritykseltä he saivat tarjouksen. Tarjousten pyytämistä koskevaan kysymykseen saatiin 115 vastausta ja tarjousten saamista koskevaan kysymykseen 114 vastausta (kuva 8).

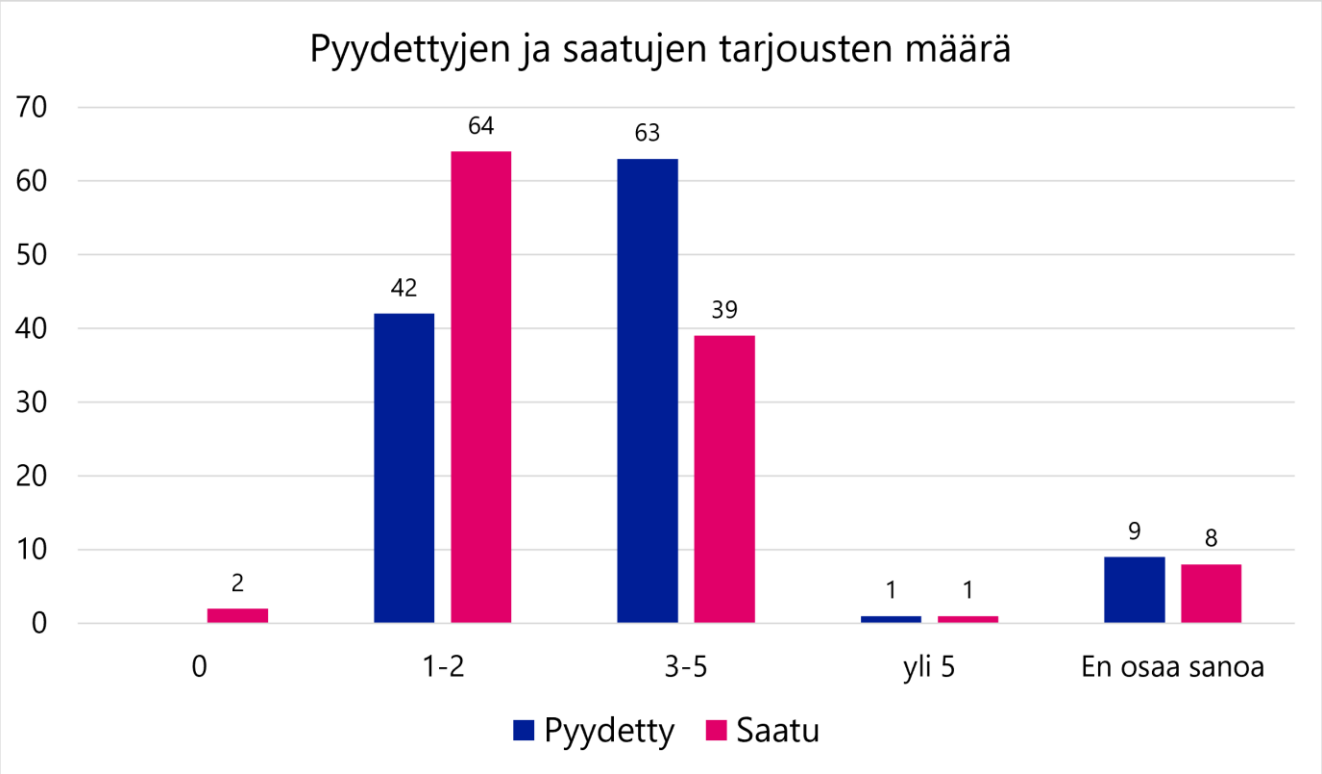

Kuva 8. Yritysten määrä, joilta vastaajat pyysivät tarjouksen ja saivat tarjouksen sekajätteen kuljetusyritystä kilpailuttaessaan (Pyydetyt tarjoukset 115 vastausta, saadut tarjoukset 114 vastausta).

Yleisimmin tarjous pyydettiin 3–5 yritykseltä. Näin vastasi 63 vastaajaa (55 %). Tarjouksen 1–2 yritykseltä pyysi 42 vastaajaa (37 %). Yli viideltä yritykseltä tarjouksen pyysi yksi vastaaja (1 %). 9 vastaajaa (8 %) ei osannut sanoa, kuinka monelta yritykseltä oli pyytänyt tarjouksen.

Tarjouksia saatiin yleisimmin 1–2 yritykseltä. Näin vastasi 64 vastaajaa (56 %). Tarjouksen 3–5 yritykseltä sai 39 vastaajaa (34 %). Yksi vastaaja (1 %) sai tarjouksen yli viideltä yritykseltä ja kaksi vastaajaa (2 %) ei saanut tarjousta yhdeltäkään yritykseltä. 8 vastaajaa (7 %) ei osannut sanoa, kuinka monelta yritykseltä oli saanut tarjouksen.

Tulosten perusteella tarjouksia pyydettiin useimmiten 3–5 yritykseltä, mutta tarjouksia saatiin yleisimmin 1–2 yritykseltä. Tulokset viittaavat siihen, että kaikki tarjouspyynnön saaneet yritykset eivät jättäneet tarjousta.

5. Kustannukset ja kokemukset

Tässä osiossa tarkastellaan vastaajien kokemuksia sekajätteen kuljetuspalveluiden hinnoittelusta ja toimivuudesta. Tarkastelu tukee jätelain 37 §:n mukaisen kuljetusjärjestelmän arviointia palveluiden kohtuullisuuden, luotettavuuden ja toimivuuden näkökulmasta.

5.1. Sekajätteen kuljetuksen hinta ja hintatason kohtuullisuus

Tämän osion kysymykset esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat aiemmin ilmoittaneet järjestävänsä jätteenkuljetuksen itse ja joilla oli käytössään sekajäteastia.

Kyselyssä selvitettiin, tietävätkö vastaajat maksamansa sekajäteastian tyhjennyshinnan. Kysymykseen saatiin 416 vastausta. Vastaajista 260 (63 %) ilmoitti tietävänsä sekajäteastian tyhjennyshinnan. 155 vastaajaa (37 %) ilmoitti, ettei tiedä tyhjennyshintaa. Vastaajat ilmoittivat tyhjennyshinnoiksi erilaisia euromääriä. Koska kyselyssä ei selvitetty esimerkiksi jäteastian kokoa tai muita hintaan vaikuttavia tekijöitä, vastauksia ei tarkasteltu tarkemmin.

Kyselyssä selvitettiin, pitävätkö vastaajat sekajätteen kuljetuksen hintatasoa kohtuullisena. Kysymykseen saatiin 498 vastausta (kuva 9).

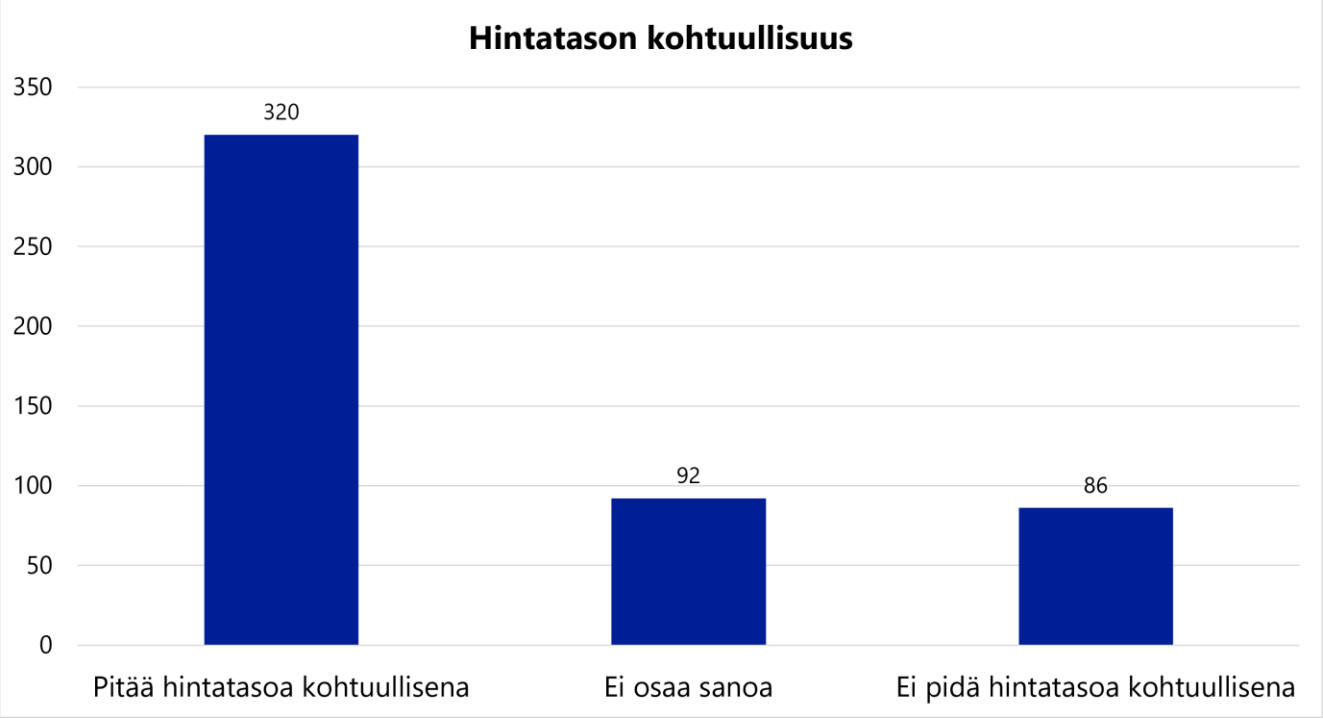

Kuva 9. Vastaajien kokemus sekajätteen kuljetuksen hintatason kohtuullisuudesta (498 vastausta).

Vastaajista 320 (64 %) piti sekajätteen kuljetuksen hintatasoa kohtuullisena. Hintatasoa ei pitänyt kohtuullisena 86 vastaajaa (17 %). Lisäksi 92 vastaajaa (18 %) ilmoitti, ettei osaa arvioida hintatason kohtuullisuutta.

Tulosten perusteella enemmistö vastaajista tiesi sekajäteastian tyhjennyshinnan ja piti sekajätteen kuljetuksen hintatasoa kohtuullisena. Noin kolmannes vastaajista ei kuitenkaan tiennyt tyhjennyshintaa, ja lähes viidesosa ei osannut arvioida hintatason kohtuullisuutta.

5.2. Tyhjennysten toimivuus

Kyselyssä selvitettiin, miten sekajäteastian tyhjennykset toimivat vastaajien kokemuksen mukaan. Kysymys esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat aiemmin ilmoittaneet, että kiinteistöllä tai taloyhtiössä on käytössä sekajäteastia. Kysymykseen saatiin 643 vastausta (kuva 10).

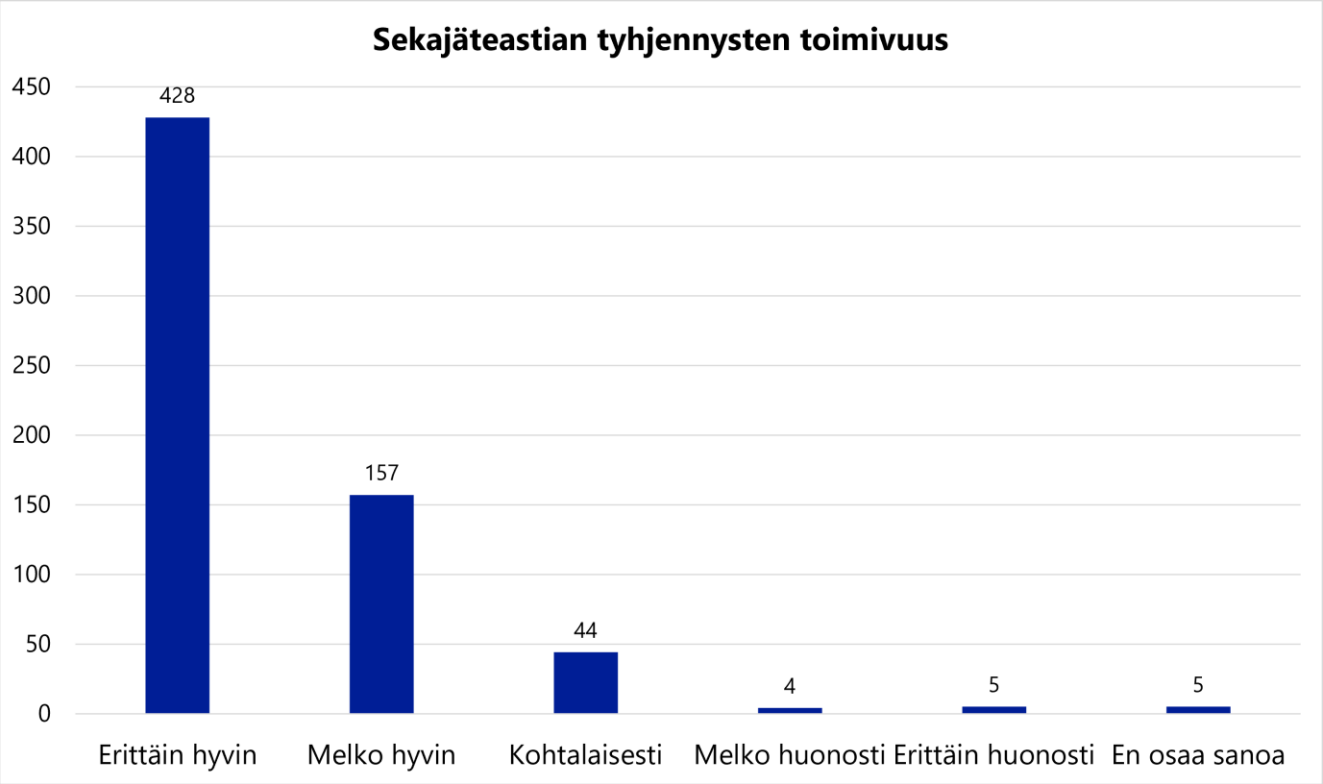

Kuva 10. Vastaajien kokemus sekajäteastian tyhjennysten toimivuudesta (643 vastausta).

Vastaajista 428 (67 %) arvioi sekajäteastian tyhjennysten toimivan erittäin hyvin ja 157 (24 %) melko hyvin. Tyhjennysten toimivuutta piti kohtalaisena 44 vastaajaa (7 %).

Tyhjennysten toimivuuden arvioi melko huonoksi 4 vastaajaa (1 %) ja erittäin huonoksi 5 vastaajaa (1 %). Lisäksi 5 vastaajaa (1 %) ei osannut arvioida tyhjennysten toimivuutta.

Tulosten perusteella sekajäteastian tyhjennykset toimivat vastaajien kokemuksen mukaan hyvin. Yli 90 % kysymykseen vastanneista arvioi tyhjennysten toimivan erittäin tai melko hyvin. Tyhjennysten toimivuutta melko tai erittäin huonona pitävien vastaajien osuus oli pieni.

5.3. Tyhjennyksiin liittyvät ongelmat

Kyselyssä selvitettiin, ovatko vastaajat kokeneet sekajäteastian tyhjennyksiin liittyviä ongelmia. Kysymys esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat aiemmin ilmoittaneet, että kiinteistöllä tai taloyhtiössä on käytössä sekajäteastia. Vastaajien oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja. Kysymykseen vastasi 624 vastaajaa (kuva 11).

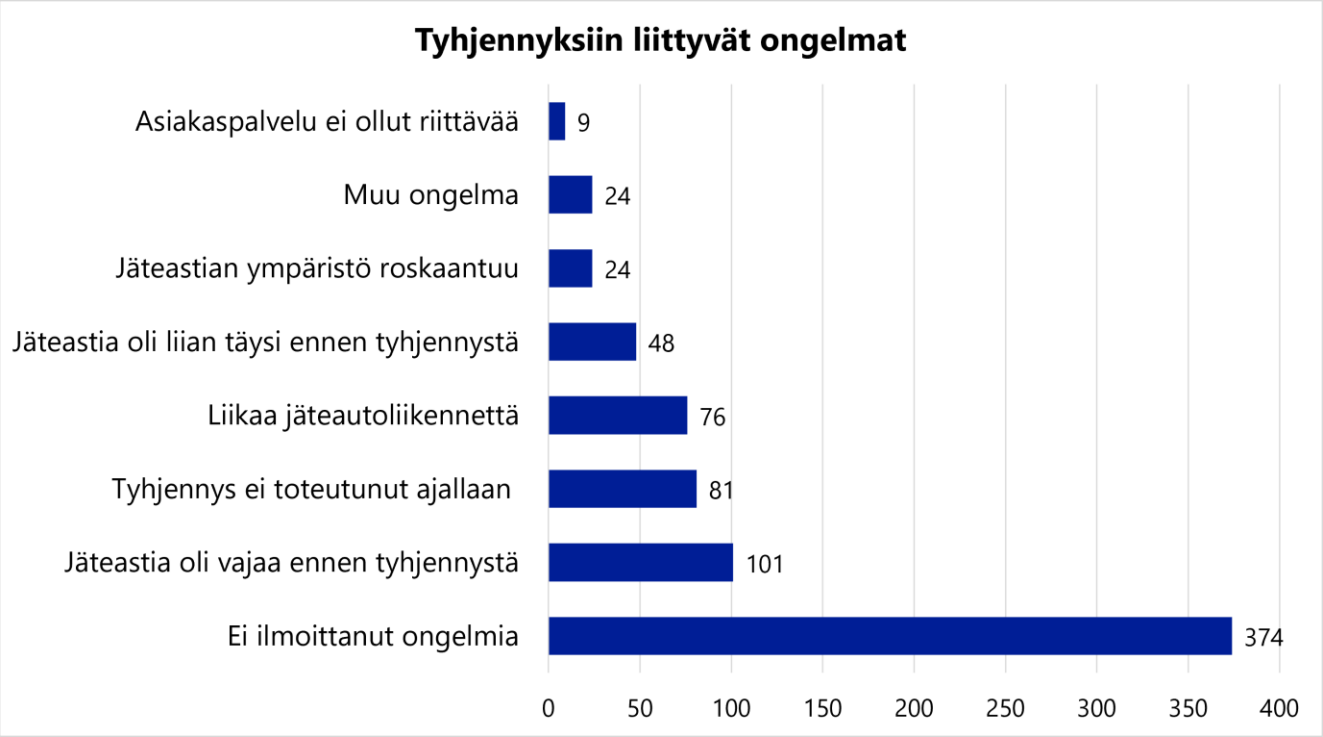

Kuva 11. Vastaajien kokemat sekajäteastian tyhjennyksiin liittyvät ongelmat (624 vastaajaa, vastaajan oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja).

Suurin osa vastaajista (374 vastaajaa, 60 %) ei ollut kokenut mitään kyselyssä luetelluista sekajäteastian tyhjennyksiin liittyvistä ongelmista.

Yleisimmin ilmoitettu ongelma oli se, että jäteastia oli vajaa tyhjennyshetkellä. Tämän vaihtoehdon valitsi 101 vastaajaa (16 %). Vastaavasti 48 vastaajaa (8 %) ilmoitti, että jäteastia oli liian täysi ennen tyhjennystä. Vastaukset viittaavat siihen, että sekajäteastian tyhjennysväli ei vastaa kiinteistön tarpeita.

81 vastaajaa (13 %) ilmoitti, että sekajäteastian tyhjennys ei ollut toteutunut ajallaan tai sopimuksen mukaisesti. Lisäksi 76 vastaajaa (12 %) koki kotikadullaan olevan liikaa jäteautoliikennettä.

Jäteastian ympäristön roskaantumisesta ilmoitti 24 vastaajaa (4 %). 9 vastaajaa (1 %) ilmoitti, ettei ollut saanut tarvitsemaansa asiakaspalvelua. Lisäksi 24 vastaajaa (4 %) antoi avoimen muun vastauksen.

Avoimissa muissa vastauksissa nousi esiin useita yksittäisiä havaintoja, joita valmiit vastausvaihtoehdot eivät täysin kattaneet. Vastauksissa kerrottiin esimerkiksi tyhjennyspäivien vaihtelusta, liian aikaisista tyhjennysajankohdista (ennen klo 6) ja jäteastioiden rikkoutumisesta tyhjennyksen yhteydessä. Vastaajat kuvasivat myös tilanteita, joissa tyhjennyksiä oli jäänyt tekemättä, jätehuollon järjestelyihin liittyvistä muutoksista ei ollut tiedotettu riittävästi, asiointi verkossa oli hankalaa tai laskutukseen liittyi

epäselvyyksiä. Lisäksi esiin nousi yksittäisiä kokemuksia siitä, että ulkopuoliset henkilöt tuovat jätteitä jäteastiaan.

Osa vastaajista toi esiin vapaa-ajan asuntojen jätehuoltoon liittyviä ongelmia. Vastauksissa kuvattiin vaikeuksia mökkiläisten yhteisen jäteastian järjestämisessä ja epäselvyyttä siitä, miten vapaa-ajan asunnon jätehuolto tulisi järjestää.

Osassa avoimista vastauksista myös korostettiin, ettei sekajäteastian tyhjennyksiin ole liittynyt minkäänlaisia ongelmia.

Tulosten perusteella sekajäteastian tyhjennyksiin liittyviä ongelmia koettiin melko vähän. Valtaosa vastaajista (60 %) ei ilmoittanut kokeneensa mitään kyselyssä luetelluista ongelmista. Ilmoitetut ongelmat liittyivät useimmiten jäteastian täyttöasteeseen tyhjennyshetkellä, tyhjennysten toteutumiseen ajallaan sekä jäteautoliikenteen määrään.

5.4. Jätehuollon hoitaminen kokonaisuutena

Kyselyssä selvitettiin vastaajien kokemuksia kotitalouden jätehuollon hoitamisesta kokonaisuutena. Vastauksessa ohjeistettiin huomioimaan kaikki jätejakeet sekä jätehuoltoon liittyvä asiointi ja sopimukset. Kysymys esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat aiemmin ilmoittaneet järjestävänsä jätehuollon itse. Kysymykseen saatiin 498 vastausta (kuva 12).

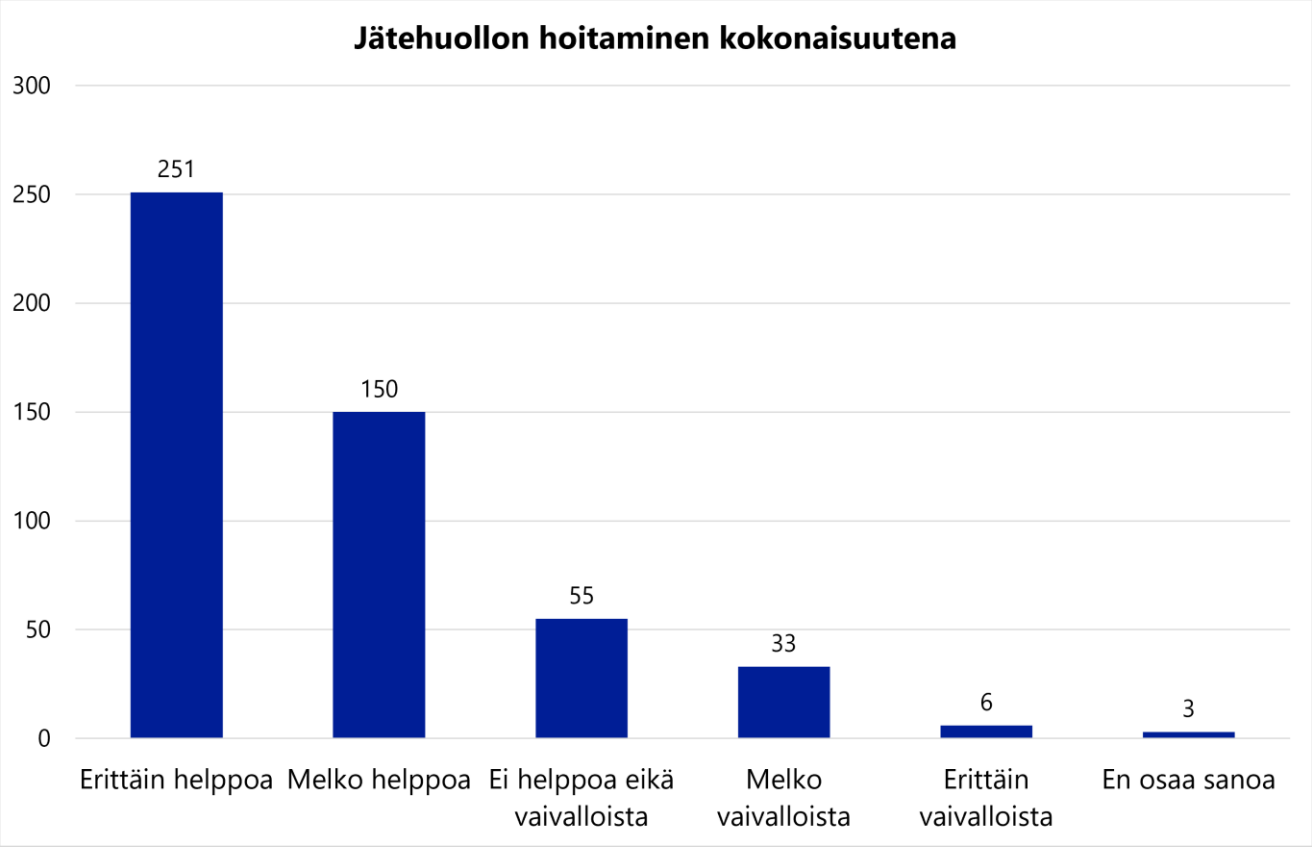

Kuva 12. Vastaajien arvio kotitalouden jätehuollon kokonaisuuden hoitamisesta (498 vastausta).

Yleisin vastaus oli, että jätehuollon kokonaisuuden hoitaminen on erittäin helppoa. Näin vastasi 251 vastaajaa (50 %). Jätehuollon kokonaisuuden hoitamista piti melko helppona 150 vastaajaa (30 %). 55 vastaajan (11 %) mielestä jätehuollon kokonaisuuden hoitaminen ei ollut helppoa eikä vaivalloista.

Melko vaivalloiseksi jätehuollon kokonaisuuden hoitamisen arvioi 33 vastaajaa (7 %) ja erittäin vaivalloiseksi 6 vastaajaa (1 %). Kolme vastaajaa (1 %) ei osannut arvioida asiaa.

Tulosten perusteella kotitalouden jätehuollon kokonaisuuden hoitaminen koettiin pääosin helpoksi. Yhteensä 80 % vastaajista arvioi jätehuollon hoitamisen erittäin tai melko helpoksi, kun taas 8 % piti sitä melko tai erittäin vaivalloisena.

5.5. Jätehuollon hoitamista vaikeuttavat tekijät

Niiltä vastaajilta, jotka arvioivat kotitalouden jätehuollon hoitamisen melko tai erittäin vaivalloiseksi, kysyttiin, mitkä tekijät tekevät jätehuollon hoitamisesta vaivalloista. Vastaajien oli mahdollista valita useita vastausvaihtoehtoja. Kysymykseen vastasi 39 vastaajaa.

Yleisimmin jätehuollon hoitamista vaikeuttavaksi tekijäksi koettiin useiden eri tahojen kanssa asioiminen, jonka valitsi 21 vastaajaa (54 %). Muita usein mainittuja tekijöitä olivat muu syy (14 vastaajaa, 36 %), jätehuoltoa koskevien muutosten seuraaminen (12 vastaajaa, 31 %) sekä jätehuollon järjestelyihin kuluva aika (11 vastaajaa, 28 %).

Seitsemän vastaajaa (18 %) ilmoitti vaivalloiseksi epäselvyyden siitä, mikä taho vastaa jätehuollon eri asioista. Laskutuksen ja maksujen seuraamisen sekä sopimusten tekemisen, muuttamisen tai kilpailuttamisen koki vaivalloiseksi kummankin kuusi vastaajaa (15 %). Ongelmatilanteiden selvittämisen koki vaivalloiseksi kaksi vastaajaa (5 %).

Avoimissa muu-vastauksissa korostui kierrätysjätteiden omatoiminen kuljettaminen. Useat vastaajat kokivat vaivalloiseksi sen, että vain sekajäte noudetaan kiinteistöltä ja muut jätejakeet on kuljetettava itse keräyspisteisiin. Useissa vastauksissa ekopisteiden koettiin sijaitsevan kaukana tai niitä ei ollut omalla alueella riittävästi. Lisäksi vastauksissa mainittiin jätteiden välivarastoinnin tilantarve ja lajittelutilan puute kotona.

Yksittäisissä vastauksissa mainittiin lisäksi biojätteen keräyksen vaivalloisuus ja epäselvyys siitä, miten vapaa-ajanasunnolla syntyvien jätteiden jätehuolto tulisi järjestää.

Tulosten perusteella jätehuollon hoitamista vaikeuttavat tekijät liittyvät useimmiten asiointiin useiden eri tahojen kanssa ja kierrätysjätteiden keräyksen käytännön järjestelyihin. Avoimissa vastauksissa korostuivat erityisesti jätejakeiden kuljettamiseen ja keräyspisteiden saavutettavuuteen liittyvät haasteet.

6. Jätehuollon kehittäminen

Tässä osiossa tarkastellaan vastaajien näkemyksiä jätehuoltopalveluiden kehittämisestä ja palveluissa tärkeinä pidetyistä ominaisuuksista. Tarkastelu tukee jätelain 37 §:n mukaisen kuljetusjärjestelmän arviointia kotitalouksien aseman ja jätehuollon alueellisen kehittämisen näkökulmasta.

6.1. Tärkeät ominaisuudet jätehuoltopalveluissa

Kyselyssä selvitettiin, mitä asukkaat pitävät tärkeänä jätteenkuljetuksissa. Vastaajien oli mahdollista valita enintään kolme vaihtoehtoa. Kysymykseen vastasi 635 vastaajaa (kuva 13).

Kuva 13. Vastaajille tärkeät asiat jätteenkuljetuksissa (635 vastaajaa, vastaajan oli mahdollista valita enintään kolme vaihtoehtoa).

Selvästi tärkeimpänä asiana pidettiin sitä, että jäteastioiden tyhjennys toteutuu ajallaan sovitun tyhjennysvälin mukaisesti. Tämän vaihtoehdon valitsi 487 vastaajaa (77 %). Myös mahdollisuutta muuttaa kotitalouden jätehuoltopalveluita helposti, esimerkiksi tyhjennysväliä muuttamalla, pidettiin tärkeänä (362 vastaajaa, 57 %).

Hinnan muodostumisen avoimuutta piti tärkeänä 209 vastaajaa (33 %) ja jätehuoltopalveluiden mahdollisimman alhaista hintaa 197 vastaajaa (31 %).

Jätehuoltopalveluiden ympäristöystävällisyyttä piti tärkeänä 127 vastaajaa (20 %). 122 vastaajaa (19 %) piti tärkeänä, että kotipihan jäteastiat ovat vain omassa käytössä. 88 vastaajaa (14 %) piti tärkeänä,

että jäteastioiden tyhjennys ei häiritse asumista. Lisäksi 79 vastaajaa (12 %) piti tärkeänä sitä, että neuvontaa ja ohjausta on helposti saatavilla.

Lisäksi 35 vastaajaa (6 %) valitsi muu-vaihtoehdon. Avoimissa vastauksissa korostui mahdollisuus valita ja kilpailuttaa jätehuoltopalvelun tarjoaja itse sekä käyttää paikallisia yrityksiä. Vastaajat pitivät tärkeinä myös palvelun edullisuutta, joustavuutta, toimivaa asiakaspalvelua ja laskutusta sekä mahdollisuutta sopia tyhjennysvälistä omien tarpeiden mukaan.

Tulosten perusteella vastaajille tärkeimpiä jätteenkuljetuksiin liittyviä ominaisuuksia ovat palvelun luotettavuus ja joustavuus. Erityisesti jäteastioiden tyhjennysten toteutuminen sovitusti ja mahdollisuus muuttaa palveluita helposti korostuivat vastauksissa. Myös kustannuksiin liittyvät tekijät, kuten hinnan avoimuus ja kohtuullinen hintataso, olivat monille vastaajille tärkeitä.

6.2. Kehittämistarpeet

Kyselyssä selvitettiin, mitä asumisen jätehuollon palveluissa tulisi vastaajien mielestä kehittää. Vastaajien oli mahdollista valita enintään kolme vaihtoehtoa. Kysymykseen vastasi 635 vastaajaa (kuva 14).

Kuva 14. Vastaajien näkemykset asumisen jätehuollon kehittämistarpeista (635 vastaajaa, vastaajan oli mahdollista valita enintään kolme vaihtoehtoa).

Yleisimmin valittu vastaus oli, että jätehuoltopalvelut toimivat jo riittävän hyvin eikä niissä ole tarvetta kehittämiselle. Tämän vaihtoehdon valitsi 209 vastaajaa (33 %).

Yleisimpänä kehittämistarpeena nähtiin korttelikeräyspisteiden lisääminen, jonka valitsi 202 vastaajaa (32 %). Jätemaksun perustamista todelliseen jätteen määrään kannatti 187 vastaajaa (29 %). Yhteensä 158 vastaajaa (25 %) katsoi, että kaikki jätehuollon palvelut tulisi saada yhdeltä toimijalta.

Kotikeräyksen lajittelumahdollisuuksien lisäämistä kannatti 124 vastaajaa (20 %) ja jätteenkuljetuksen päästöjen vähentämistä 104 vastaajaa (16 %). Haja-asutusalueiden aluekeräyspisteiden lisäämisen valitsi 85 vastaajaa (13 %). Lisäksi 63 vastaajaa (10 %) katsoi, että asukkaiden ei tarvitsisi kilpailuttaa jätteenkuljetusta itse.

Muun kehittämistarpeen ilmoitti 59 vastaajaa (9 %). Avoimissa vastauksissa nousi esiin erityisesti keräyspalveluiden ja keräyspisteverkoston kehittäminen. Vastauksissa toivottiin pakkausjätteiden keräyspisteitä nykyistä enemmän ja lähemmäs käyttäjiä sekä parannuksia keräyspisteiden siisteyteen, kunnossapitoon ja tyhjennysten riittävyyteen. Lisäksi asuinalueille toivottiin vaarallisten jätteiden ja suurikokoisten jätteiden keräyskierroksia.

Toinen keskeinen teema liittyi tyhjennysvälien joustavuuteen. Vastauksissa toivottiin mahdollisuutta muuttaa tyhjennysvälejä helposti, tilata tyhjennys tarvittaessa ja hyödyntää täyttöastetta seuraavia älykkäitä jäteastioita. Vastauksissa toivottiin, että tyhjennyksen ajankohta olisi tarkasti tiedossa etukäteen eikä jäteastioita tyhjennettäisi tarpeettomasti puolityhjinä. Lisäksi ehdotettiin, että nykyistä enimmäistyhjennysväliä pidennettäisiin kuudesta kuukaudesta 12 kuukauteen tilanteissa, joissa sekajätettä syntyy lajittelun vuoksi hyvin vähän.

Avoimissa vastauksissa nousi esiin myös näkemyksiä jätteenkuljetusten järjestämisestä. Vastauksissa ehdotettiin alueellisesti järjestettyjä kuljetuksia, joissa samalla alueella jätteenkuljetuksista vastaisi yksi toimija ja saman alueen jäteastiat tyhjennettäisiin samalla käyntikerralla. Vastauksissa pidettiin tärkeänä myös mahdollisuutta valita ja kilpailuttaa jätehuoltopalvelun tarjoaja itse ja käyttää paikallisia yrityksiä. Vastauksissa esitettiin myös kriittisiä näkemyksiä kunnallista kilpailutusta ja keskitettyjä jätehuoltoratkaisuja kohtaan.

Biojätepalveluihin liittyvissä avoimissa vastauksissa toivottiin biojäteastian tyhjennysten luotettavuuden ja palvelun laadun parantamista sekä mahdollisuutta kilpailuttaa biojätehuolto itse.

Hinnoittelun osalta avoimissa vastauksissa esitettiin, että jäteastian vuokrahinnoittelun tulisi olla nykyistä selkeämpää ja paremmin suhteessa astian hankintahintaan. Lisäksi toivottiin, että jäteastian etäisyydestä ei aiheutuisi lisämaksua tilanteissa, joissa astian sijoittaminen lähemmäs liittymää ei ole kiinteistön olosuhteiden vuoksi mahdollista.

Yksittäisissä avoimissa vastauksissa ehdotettiin automaattisen lajittelun hyödyntämistä jätteenkäsittelyssä, jolloin kotitaloudessa olisi käytössä vain yksi jäteastia ja lajittelu tapahtuisi vastaanottopaikassa. Vastauksissa esitettiin myös toiveita jäteautojen siirtymisestä kaasukäyttöisiksi sekä kotitalouksien ja yritysten jätehuollon yhteensovittamisesta. Yksittäisessä vastauksessa toivottiin korttelikohtaisia keräysratkaisuja kaikille asukkaille, jotta nykyisiä korttelikeräyspisteitä ei tarvitsisi lukita ulkopuolisten käytön vuoksi.

Avoimissa vastauksissa Kempeleeseen toivottiin kotitalouksille maa-ainesten vastaanottopaikkaa. Hailuodon osalta toivottiin, että turistien ja retkeilijöiden jätteiden käsittelyyn kiinnitetään huomiota.

Tulosten perusteella kolmannes vastaajista arvioi, että jätehuoltopalvelut toimivat jo riittävän hyvin eikä niissä ole kehittämistarpeita. Kehittämistä toivoneet vastaajat pitivät tärkeinä erityisesti korttelikeräyspisteiden lisäämistä, jätemaksujen määräytymistä todellisen jätteen määrän perusteella sekä mahdollisuutta saada jätehuoltopalvelut yhdeltä toimijalta. Avoimissa vastauksissa korostuivat lisäksi pakkausjätteiden keräyspisteiden saavutettavuus ja tyhjennysvälien joustavuus.

7. Muut kommentit

Kyselyn lopussa vastaajilla oli mahdollisuus jättää avoimia kommentteja jätehuoltoa koskevaan selvitystyöhön. Vastauksia saatiin 243. Vastausten teloittelu perustuu vastausten sisällölliseen tarkasteluun. Yksittäinen vastaus saattoi liittyä useaan teemaan.

Vastauksissa nousi esiin seuraavia näkökulmia:

Nykyinen kuljetusjärjestelmä

- Monet vastaajat pitivät tärkeänä asukkaan oikeutta valita ja kilpailuttaa jätteenkuljetusyritys itse.
- Useissa vastauksissa todettiin nykyisen jätehuoltojärjestelmän toimivan hyvin eikä muutoksille nähty tarvetta.
- Vastauksissa vastustettiin sekajätteen kuljetusten siirtämistä kunnan järjestämään kuljetukseen.
- Useissa kommenteissa esitettiin huoli siitä, että keskitetty järjestelmä voisi vähentää kilpailua, heikentää palvelua ja lisätä kustannuksia.
- Osa vastaajista toivoi mahdollisuutta kilpailuttaa biojätepalvelut itse.

Jätehuollon kustannukset

- Jätemaksujen mahdollinen nousu oli yksi yleisimmistä huolenaiheista.
- Vastauksissa toivottiin mahdollisuutta maksaa kaikki jätehuollon palvelut yhdellä laskulla.
- Osa vastaajista koki bio- ja pakkausjätteiden kuljetusten kustannusten nousseen kuljetusten siirryttyä kunnan järjestämään kuljetukseen.
- Osa vastaajista nosti esiin yhden hengen talouksien ja vähän jätettä tuottavien kotitalouksien kustannukset. Vähäinen jätemäärä ja rajalliset mahdollisuudet yhteisiin jäteastioihin koettiin kustannuksia lisääviksi tekijöiksi.
- Joidenkin vastaajien mukaan mahdollisuus tilata tyhjennys vain tarvittaessa voisi vähentää jätehuollon kustannuksia.
- Yksittäiset vastaajat kokivat jätemaksujen olevan erisuuruisia samankaltaisista palveluista ja toivoivat nykyistä tasapuolisempaa hinnoittelua.
- Vastauksissa myös todettiin, että palvelun laatu ja luotettavuus ovat hinnan ohella tärkeitä jätehuoltopalveluiden arvioinnissa.

Paikalliset yritykset

- Vastauksissa korostui paikallisten jätehuoltoyritysten merkitys ja mahdollisuus käyttää oman paikkakunnan palveluntarjoajia.
- Paikallisia yrityksiä pidettiin joustavina, helposti tavoitettavina ja luotettavina toimijoina.
- Useat vastaajat ilmaisivat huolensa siitä, että laajoissa kilpailutuksissa paikallisten yritysten toimintaedellytykset voisivat heikentyä.

- Moni vastaaja kertoi olevansa tyytyväinen nykyiseen palveluntuottajaansa ja toivoi mahdollisuutta jatkaa yhteistyötä tutun toimijan kanssa.

Palvelun toimivuus

- Useissa vastauksissa annettiin myönteistä palautetta nykyisille sekajätteen kuljetusyrityksille. Erityisesti palvelun luotettavuus, asiakaspalvelu ja joustavuus saivat kiitosta.
- Yksittäisissä vastauksissa annettiin kielteistä palautetta sekajätteen kuljetuksen heikosta laadusta, tyhjennysten ongelmista ja epäselvästä laskutuksesta.
- Vastauksissa annettiin myönteistä palautetta Kiertokaaren verkkopalveluista, kierrätyspisteistä ja tiedottamisesta.
- Osa vastaajista koki bio- ja pakkausjätteiden palvelun laadun heikentyneen kuljetusten siirryttyä kunnan järjestämään kuljetukseen. Vastauksissa mainittiin vaihtelevat tyhjennysajankohdat ja jäteastioiden sijoitteluun liittyvät vaatimukset.

Jäteautoliikenteen vähentäminen ja kuljetusten tehokkuus

- Useissa vastauksissa kiinnitettiin huomiota siihen, että samoilla asuinalueilla liikkuu useiden eri yritysten jäteautoja eri päivinä. Tätä pidettiin tehottomana erityisesti liikenteen, melun, päästöjen ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta.
- Vastaajat ehdottivat kuljetusreittien parempaa optimointia ja alueellisia ratkaisuja, joilla voitaisiin vähentää jäteautoliikennettä.
- Osa vastaajista piti tärkeänä ympäristöystävällisiä kuljetusratkaisuja sekä vähäpäästöisen kaluston ja älykkäiden tyhjennysjärjestelmien hyödyntämistä.
- Yksittäisissä vastauksissa kritisoitiin sitä, että bio- ja pakkausjätteiden kuljetuksissa eri urakoiden jätteitä kuljetetaan erillisillä autoilla samalta alueelta, minkä arvioitiin lisäävän liikennettä, kustannuksia ja päästöjä.

Tyhjennysvälit

- Vastaajat pitivät tärkeänä mahdollisuutta päättää jäteastioiden tyhjennysväleistä itse.
- Vastauksissa toivottiin pidempiä ja joustavampia tyhjennysvälejä erityisesti vähän jätettä tuottaville kotitalouksille.
- Vastauksissa pidettiin tärkeänä mahdollisuutta tilata tyhjennys todellisen tarpeen mukaan.
- Vastauksissa toivottiin älykkäitä ratkaisuja, joissa tyhjennys perustuisi jäteastian täyttöasteeseen.
- Osassa vastauksia biojäteastian nykyistä kahden viikon tyhjennysväliä pidettiin tarpeettoman tiheänä.

Kierrätys- ja keräyspalveluiden kehittäminen

- Vastauksissa toivottiin nykyistä laajempia mahdollisuuksia hyötyjätteiden lajitteluun omalla kiinteistöllä ja lähellä kotia, jotta jätteitä ei tarvitsisi kuljettaa pitkiä matkoja keräyspisteisiin. Erityisesti pakkausjätteiden ja paperin keräyspisteitä toivottiin lisää.
- Vastauksissa esitettiin runsaasti toiveita yhteisistä keräysratkaisuista, kuten korttelikeräyksestä ja kimppa-astioista. Korttelikeräyksen mahdollistamista toivottiin myös ns. vanhoille asuinalueille. Kimppa-astioita toivottiin markkinoitavan nykyistä aktiivisemmin.

- Osa vastaajista suhtautui naapureiden kanssa yhteisiin jäteastioihin varauksella kierrätystottumusten erilaisuuksien vuoksi.
- Vastauksissa toivottiin biojätteen keräystä kortteli- tai aluekeräyspisteissä kiinteistökohtaisen keräyksen sijaan.
- Useissa vastauksissa tuotiin esiin muovijätteen suuri määrä kotitalouksissa. Vastaajat toivoivat lisää muovinkeräyspisteitä, mahdollisuutta saada muovinkeräys omalle kiinteistölle sekä parannuksia keräysastioiden käytettävyyteen. Lumijoella muovinkeräyspisteiden määrää pidettiin riittämättömänä.
- Useissa vastauksissa tuotiin esiin ekopisteiden ylläpitoon liittyviä haasteita. Pisteiden kerrottiin olevan ajoittain täynnä, roskaisia tai liian harvoin tyhjennettyjä.
- Vastauksissa toivottiin nykyistä laajempia vastaanottomahdollisuuksia kovamuoveille ja kestopuun vastaanottopaikkaa Kempeleeseen.
- Vastaajat pitivät tärkeänä, että suurikokoisten jätteiden, kuten huonekalujen, patjojen ja kodinkoneiden, vastaanotto olisi nykyistä helpompaa myös henkilöille, joilla ei ole mahdollisuutta kuljettaa jätteitä itse.
- Vastauksissa toivottiin nykyistä enemmän neuvontaa ja tiedottamista lajittelusta sekä lajittelun taloudellisista vaikutuksista kiinteistöille ja taloyhtiöille.
- Osa vastaajista toivoi uusia ratkaisuja kierrätyksen helpottamiseksi. Vastauksissa mainittiin jätteen lajittelua opastava mobiilisovellus, johon jätteen voisi kuvata ja joka neuvoisi oikean jätejakeen.
- Vastauksissa kommentoitiin myös taloyhtiöiden jätehuoltoa. Samassa taloyhtiössä sijaitsevan ravintolan puutteellisen kierrätyksen ja jäteastioiden käytön kerrottiin haastavan taloyhtiön jätehuoltoa.

Muut esiin nousseet huomiot

- Vastauksissa toivottiin jätehuoltopalveluiden säilyvän selkeinä ja helposti käytettävinä.
- Joissakin vastauksissa korostettiin, että kaikkien kiinteistöjen tulisi kuulua järjestetyn jätehuollon piiriin.
- Vastauksissa esitettiin kritiikkiä biojätteen keräysvelvoitteita kohtaan erityisesti haja-asutusalueilla ja kiinteistöillä, joissa biojätettä syntyy vähän.
- Osa vastaajista piti tärkeänä, että mahdollisten kilpailutusten suunnittelussa huomioidaan jätehuoltoalan asiantuntemus ja eri kokoisten kuljetusyritysten mahdollisuudet osallistua kilpailutuksiin.
- Yksittäisissä vastauksissa nostettiin esiin tarve kehittää haja-asutusalueiden ja vapaa-ajan asuntojen sekä ehkäistä roskaantumista ja jätteiden hylkäämistä luontoon.
- Yksittäisissä vastauksissa todettiin, että kuljetusjärjestelmää koskevan päätöksenteon tulisi perustua lainsäädännön vaatimuksiin.
- Yksittäisissä vastauksissa esitettiin näkemyksiä kyselyn toteutuksesta, esimerkiksi sen puolueettomuudesta.

Avoimissa vastauksissa korostuivat näkemykset kuljetusjärjestelmästä, kustannuksista ja paikallisten jätehuoltoyritysten asemasta. Lisäksi vastaajat nostivat esiin kuljetusten tehokkuuden, tyhjennysvälien joustavuuden sekä kierrätys- ja keräyspalveluiden kehittämistarpeita.

8. Kyselylomake

Asukaskysely sekajätteen kuljetusjärjestelmästä

Hailuodon, Iin, Kempeleen, Lumijoen ja Oulun sekajätteen kuljetusjärjestelmästä päätetään tämän vuoden aikana.

Haluamme kuulla kokemuksesi jätehuollosta sekä mielipiteesi siitä, miten jätehuoltoa tulisi kehittää. Tämä kysely on osa päätöksentekoa varten tehtävää laajempaa selvitystyötä. Lue lisää: ouka.fi/sekajatteen-kuljetus

Kyselyn lopussa voit halutessasi osallistua arvontaan. Osallistujien kesken arvotaan lippuja uuteen tiede- ja museokeskus Tiimaan.

Kyselyyn vastaaminen vie noin 10 minuuttia. Kysely on avoinna 6.–20.5.2026. Kyselyyn vastataan nimettömänä. Tuloksista ei ole mahdollista tunnistaa yksittäisiä vastaajia. Vastausten analysoinnissa hyödynnetään tekoälyä.

Kyselyn toteuttaa Oulun seudullinen jätehuoltoviranomainen.

*pakollinen kysymys

Taustatiedot

1. Millaisen asunnon jätehuoltoa vastauksesi koskee? *
    - Omakotitalo
    - Paritalo, erillistalo
    - Kerros-, luhti- tai rivitaloasunto
    - Vapaa-ajan asunto
    - Muu, mikä?

2. Kuka huolehtii asuntosi jätteiden kuljetuksen järjestämisestä? Valitse se taho, joka käytännössä vastaa jätehuollon sopimuksista ja yhteydenpidosta. *
    - Minä asukkaana itse
    - Taloyhtiö tai isännöitsijä

3. Kirjoita postinumero, jossa asunto sijaitsee. *
    - Avoin numerokenttä

Jäteastiat

4. Minkä jätteiden jäteastiat ovat käytössä pihallasi tai taloyhtiössäsi? Voit valita useita vaihtoehtoja.
    - Sekajäte, energiajäte, polttokelpoinen jäte

- Biojäte (myös kompostori)
- Kartonki- ja pahvipakkaukset
- Muovipakkaukset
- Lasipakkaukset
- Metalli
- Paperi
- Ei mitään edellä mainituista

5. Käytätkö yhteistä jäteastiaa naapurin tai naapuritaloyhtiön kanssa? Voit valita useita vaihtoehtoja.
   - Ei yhteisiä astioita
   - En osaa sanoa
   - Kyllä, kaikki jäteastiat
   - Kyllä, sekajäteastia
   - Kyllä, biojäteastia tai kompostori
   - Kyllä, muu jäteastia, mikä?

6. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 2. kysymykseen järjestävänä jätehuollon itse ja 4. kysymykseen, että on sekajäteastia.)* Mikä **sekajäteastian** tyhjennysväli on?
   - 1–4 viikkoa
   - 5–12 viikkoa
   - yli 12 viikkoa
   - Tyhjennys tarvittaessa soitosta
   - En osaa sanoa

7. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 6. kysymykseen "yli 12 viikkoa"*) Oletko hakenut jätehuoltoviranomaiselta poikkeamista tyhjennysvälin pidentämiseksi?
   - Kyllä
   - En, olen sopinut tyhjennysvälistä jätteenkuljetusyrityksen kanssa

Sekajätteen kuljetus *(Osion kysymykset tulee vastattavaksi, jos on vastannut 2. kysymykseen järjestävänä jätehuollon itse)*

8. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 4. kysymykseen, että on sekajäteastia.)* Miten valitsit nykyisen **sekajätteen** kuljetusyrityksen?
   - Vertailin eri yrityksiä
   - Yritystä suositeltiin
   - Mainoksen/markkinoinnin perusteella
   - Naapurilla oli sama yritys
   - Valitsin aiemmin tuntemani yrityksen
   - Edellinen asukas käytti samaa yritystä

- Alueella toimii vain yksi yritys (ei ollut muita vaihtoehtoja)
- Muuten, miten?

9. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 4. kysymykseen, että on sekajäteastia.)* Oletko kilpailuttanut tai vaihtanut **sekajätteen** kuljetusyritystä viimeisen 5 vuoden aikana?
   - En
   - Kyllä, muuton vuoksi
   - Kyllä, koska halusin tarkistaa hintatason tai tavoitella edullisempaa hintaa
   - Kyllä, koska olin tyytymätön aiempaan yritykseen
   - Kyllä, koska edellinen yritys ei enää tarjonnut tarvitsemaani palvelua
   - Kyllä, muu syy, mikä?

10. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 9. kysymykseen jonkin Kyllä-vaihtoehdoista).* Mitkä olivat sopimuksen valintakriteerit? Voit valita useita vaihtoehtoja.
    - Hinta
    - Hyvä maine
    - Hyvä asiakaspalvelu
    - Tyhjennyksen lisäksi tarjotut oheispalvelut
    - Sopivat tyhjennysvälit
    - Laadukas kalusto
    - Ympäristöystävällisyys
    - Muu, mikä?

11. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 9. kysymykseen jonkin Kyllä-vaihtoehdoista).* Kuinka monelta yritykseltä pyysit tarjousta?
    - 1–2
    - 3–5
    - yli 5
    - En osaa sanoa

12. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 9. kysymykseen jonkin Kyllä-vaihtoehdoista).* Kuinka monelta yritykseltä sait tarjouksen?
    - 0
    - 1–2
    - 3–5
    - yli 5
    - En osaa sanoa

Kustannukset ja kokemukset

13. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 2. kysymykseen järjestävänä jätehuollon itse).* Tiedätkö, kuinka paljon maksat sekajäteastian tyhjennyksestä (1 kerta) tällä hetkellä?

- En
- Kyllä, euroa/tyhjennys (avoin)

14. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 2. kysymykseen järjestävänä jätehuollon itse).* Onko sekajätteen kuljetuksen hintataso mielestäsi kohtuullinen?
    - Kyllä
    - Ei
    - En osaa sanoa

15. Miten **sekajäteastian** tyhjennykset toimivat mielestäsi?
    - Erittäin hyvin
    - Melko hyvin
    - Kohtalaisesti
    - Melko huonosti
    - Erittäin huonosti
    - En osaa sanoa

16. Oletko kokenut **sekajäteastian** tyhjennyksiin liittyviä ongelmia? Voit valita useita vaihtoehtoja.
    - Jäteastian tyhjennys ei toteutunut ajallaan tai sopimuksen mukaisesti
    - Jäteastia oli vajaa, kun se tyhjennettiin (liian tiheä tyhjennys)
    - Jäteastia oli liian täysi ennen kuin se tyhjennettiin (liian harva tyhjennys)
    - Jäteastian ympäristö roskaantuu
    - Kotikadullani on liikaa jäteautoliikennettä
    - En saanut tarvitsemaani asiakaspalvelua
    - En mitään näistä
    - Muu, mikä?

17. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 2. kysymykseen järjestävänä jätehuollon itse).* Millaiseksi koet kotitaloutesi jätehuollon hoitamisen **kokonaisuutena** (kaikki eri jätteet, asiointi ja sopimukset)?
    - Erittäin helppoa
    - Melko helppoa
    - Ei helppoa eikä vaivalloista
    - Melko vaivalloista
    - Erittäin vaivalloista
    - En osaa sanoa

18. *(Kysymys tulee vastattavaksi, jos on vastannut 17. kysymykseen "melko vaivalloista" tai "erittäin vaivalloista")* Mitkä asiat tekevät jätehuollon hoitamisesta vaivalloista kotitaloudessasi? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- Jätehuollon järjestelyihin kuluva aika
- Useiden eri tahojen kanssa asioiminen
- Laskutus ja maksujen seuraaminen
- Sopimusten tekeminen, muuttaminen tai kilpailuttaminen
- Ongelmatilanteiden selvittäminen
- Epäselvyys siitä, mikä taho vastaa jätehuollon eri asioista (esim. kuljetus, astiat, sopimukset)
- Jätehuoltoa koskevien muutosten seuraaminen (esim. lajitteluvelvoitteet)
- Muu syy, mikä?

Jätehuollon kehittäminen - info

Jätehuollon kehittämisellä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla jäte saadaan lajiteltua ja kerättyä mahdollisimman hyvin kiertoon. Tässä osiossa voit miettiä kotisi jätehuoltoa kokonaisuutena (kaikki jätejakeet, asiointi ja sopimukset).

19. Mieti kotisi jätteenkuljetuksia tällä hetkellä. Mikä on sinulle tärkeää? *(Vastaukseksi on mahdollista valita enintään 3 vaihtoehtoa.)*

    Minulle on tärkeää, että…
    - jäteastioiden tyhjennys toteutuu ajallaan sovitun tyhjennysvälin mukaisesti
    - saan helposti neuvoa ja ohjausta jätteenkuljetukseen liittyvissä asioissa tai ongelmissa
    - voin muuttaa kotini jätehuollon palveluita, esim. tyhjennysväliä, helposti
    - kotipihani jäteastiat ovat vain omassa käytössäni
    - hinnan muodostuminen on avointa. Tiedän mistä maksu koostuu ja mihin se perustuu
    - jätehuoltopalveluiden hinta on mahdollisimman alhainen
    - jäteastioiden tyhjennys ei häiritse asumista
    - jätehuoltopalveluni ovat ympäristöystävällisiä
    - Muu, mikä?

20. Mitä asumisen jätehuollon palveluissa tulisi mielestäsi kehittää? *(Vastaukseksi on mahdollista valita enintään 3 vaihtoehtoa.)*
    - Kotikeräyksen lajittelumahdollisuuksia lisätään. Kotitalouden olisi mahdollista kerätä useampia jätelajeja omalla pihalla.
    - Korttelikeräyspisteitä lisätään. Pientaloalueilla asukas voisi valita kerääkö jätteet omaan astiaan vai viekö jätteet asuinalueen yhteiseen korttelipisteeseen.
    - Haja-asutusalueiden aluekeräyspisteitä kehitetään. Aluekeräyspisteitä käyttävät kiinteistöt, joille ei voida järjestää kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta esim. vaikeiden kulkuyhteyksien vuoksi.
    - Jätemaksu perustuisi todelliseen jätteen määrään. Esimerkiksi niin, että jäteauto punnitsisi jätteen tyhjennyksen yhteydessä ja maksu määräytyisi jätemäärän mukaan.

- Asukkaan ei tarvitsisi kilpailuttaa jätteenkuljetusta itse
- Asukas saisi kaikki jätehuollon palvelut yhdeltä toimijalta
- Jätteenkuljetuksen aiheuttamat päästöt vähenisivät. Tähän vaikuttavat esim. kuljetusreitit ja jäteautot.
- Ei kehitettävää, jätehuolto toimii jo riittävän hyvin.
- Muu kehittämistarve, mikä?

21. Voit halutessasi jättää terveisesi jätehuollon selvitystyöhön

- tyhjä tekstilaatikko, max 200 sanaa